

om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse overvejet, skal jeg sige til det ærede Medlem, at fra vor Side er dette Spørgsmaal sammen med vore andre Ønsker og sammen med hele vort Hovedstandpunkt: et Etkammersystem, hvori ogsaa Forholdstalsvalgmaaden vil indgaa som et naturligt Led, blevet overvejet i Udvalget, men vi har, fordi vi lægger saa overmaade megen Vægt paa at faa Sagen fremmet, ogsaa som den er formet i Regeringsforslaget, saaledes som den ærede Ordfører allerede har sagt, givet Afkald paa disse vore Særønsker. Der var, tror jeg, en Mulighed for, at det Ønske, som særlig er fremført af Højre, om at faa en nøjere Overvejelse af Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse kunde have ført til et Resultat, fordi ogsaa Regeringen har erkendt, at Overvejelsen af dette Spørgsmaal laa indenfor de Rammer, hvorunder Regeringen vil forhandle, men jeg tror, at Højre kan tilskrive sig selv Ansvar for, at Overvejelserne i denne Retning ikke har sat nogen Frugt.

Vi Socialdemokrater lægger ikke nogen afgørende Vægt paa dette Spørgsmaal, vi lægger den afgørende Vægt paa, at den almindelige Valgret gennemføres, at den privilegerede Valgret afskaffes. Vi lægger afgørende Vægt paa, at den privilegerede Valgret til Landstinget afskaffes, og at vi ved Folketingsvalgene faar en retfærdig Valgkredsomordning. Det er for os Hovedsagen. Men jeg tror, der var en Mulighed for at naa et Resultat ogsaa med Hensyn til de Overvejelser, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds pegede paa. Betingelsen derfor er imidlertid sikkert den, at det ærede Medlem og hans Parti godkender dette Lovforslag som et Forhandlingsgrundlag. Ogsaa mig glædede derfor de Udtalelser, som kom fra det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich). Men hvis han godkender dette Forslag som Forhandlingsgrundlag, eller som han nu sagde i sin Replik, Hovedlinierne deri, saa godkender han — ellers er der ingen Mening i Udtalelsen — den almindelige Valgret som Grundlag i den nye Forfatning. Gør Højre det og stiller sig klart og afgjort paa dette Standpunkt, kan vi maaske faa dette Spørgsmaal om Forholdstalsvalg til Folketinget overvejet. Men det har Højre endnu ikke gjort, og jeg vil spørge det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds direkte — det ærede Medlem, der i

sin første Tale sagde, at han godkendte Regeringsforslaget som et Forhandlingsgrundlag, og som nu i sin Replik sagde, at han godkendte Hovedlinierne deri —, om hans Udtalelser betyder, at han paa sit Partis Vegne er villig til at opgive enhver til Formue, Besiddelse eller Skatteydelse knyttet privilegeret Valgret. Det har det ærede Medlem en Gang paa sin Gruppens Vegne udtalt, nemlig i Samlingen 1909—10, det staar klart i Rigsdagstidenden. Men desværre har jeg forgæves i den Betænkning, som det ærede Medlem nu har skrevet, ledt efter noget tilsvarende, tværtimod forekommer det mig, at der er Antydninger i modsat Retning. Der findes i de af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds fremsatte Udtalelser i Betænkningen nogle Udtalelser om, at Landstingets Opgave bør være at prøve og veje. Flertallet bruger Udtrykket: prøve og overveje, men det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds bruger Udtrykket „veje“. Landstingets Opgave bør efter hans Mening være at „veje“ de Ønsker, som fremkommer i Folketinget, og at veje de Byrder, som følger med Opfyldelsen af ethvert Ønske, altsaa at veje Ønskerne og have Magt til eventuelt at finde dem for lette, veje Byderne og have Magt til eventuelt at finde dem for tunge. Men dette er noget andet end det, det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds i Samlingen 1909—10 gjorde sig til Talsmand for. Der er altsaa i Betænkningen Antydninger af, at Højre er ved at bevæge sig bort fra det Standpunkt, som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds og det ærede Medlem fra Fredensborg stillede sig paa i Samlingen 1909—10, da de paa deres Gruppers Vegne var villige til at opgive al til Formue, Besiddelse og Skatteydelse knyttet privilegeret Valgret. Havde Partiet bevaret det Standpunkt, havde der været særdeles stor Mulighed for, at man kunde have overvejet Ønskerne fra de ærede Medlemmers Side om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse. Men det triste er, at Højre nu, da det kommer til Stykket, har opgivet dette Standpunkt, at man nu udtrykker sig betydelig vagere, at det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds ikke længere paa sit Partis Vegne — saaledes synes det — tør eller vil gentage sine Udtalelser fra 1909—10. Jeg svarer derfor det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds: Det ærede Medlem maa medvirke til, at hans Parti samler sig om Regeringsforsla-